Published August 26, 2019

Klapalekiana, **55**: 79–87, 2019
ISSN 1210-6100

Třetí příspěvek k poznání drabčíkovitých Prahy (Coleoptera: Staphylinidae: Scydmaeninae)

Third contribution to the knowledge of the rove beetles of Prague (Coleoptera: Staphylinidae: Scydmaeninae)

Adam ŠÍMA[1)] & †Petr ŠTOURAČ

[1)] Gorazdova 19, CZ-120 00 Praha 2 – Nové Město; email: adam.sima@seznam.cz

Faunistics, Coleoptera, Staphylinidae, Scydmaeninae, Czech Republic, Bohemia, Praha

Abstract. This paper lists 26 species of Staphylinidae: Scydmaeninae reported from Prague (Czech Republic) in recent years. From a faunistic point of view, the following species are interesting: *Eutheia linearis* Mulsant et Rey, 1861, *Eutheia scydmaenoides orientalis* Franz, 1971, *Euthiconus conicicollis* (Fairmaire, 1855) and *Stenichnus* (*Stenichus*) *pelliceus* Holdhaus, 1908.

ÚVOD

Dříve samostatná čeleď Scydmaenidae je nyní řazena jako podčeleď v čeledi Staphylinidae (Grebennikov & Newton 2009). Příspěvek volně navazuje na poslední práce o drabčících Prahy (Boháč & Matějíček 2003, Štourač 2006, 2012) a doplňuje jejich druhovou skladbu o podčeleď Scydmaeninae. Tato skupina brouků se netěší velké pozornosti entomologů a faunistické údaje jsou v literatuře pouze fragmentované. Příspěvek zahrnuje nálezová data založená na dokladových kusech uložených ve sbírkách autorů a shromážděná především v letech 1989–2014 nejen na podrobněji sledovaném území severní Prahy vymezeném Štouračem (2006), ale i v dalších částech města. Jedná se o první práci věnující se faunistice skupiny z oblasti hlavního města.

MATERIÁL A METODIKA

Taxony jsou řazeny dle tribů a v jejich rámci pak abecedně. Názvy druhů a autoři popisů jsou převzaté z katalogu palearktických brouků (Schülke & Smetana 2015). Podrobnější údaje k okolnostem sběru dokladových exemplářů jsou uvedeny v „Přehledu zjištěných druhů“. Pokud je taxon možné jednoznačně determinovat jen dle samce, je v něm upřesněno též pohlaví nalezeného exempláře. Hodnocení výskytu a hojnosti či vzácnosti druhu je založeno na zkušenostech prvního autora. Označením „Ďáblice“ je v práci stále míněna oblast kolem sídliště Ďáblice. Názvy chráněných území jsou převzaty z publikace Němec et al. (1997), avšak s výjimkou PP Prameniště Blatovského potoka vyhlášené až v roce 2009.

Exempláře označené v dalším textu jako uložené ve sbírce Petra Štourače jsou po jeho předčasném úmrtí deponovány v Ostravském muzeu.

V práci použité zkratky: PP – přírodní památka, PR – přírodní rezervace, J – jih, S – sever, SZ – severozápad, V – východ, AŠ = Adam Šíma, DČ = Daniel Čáha, JS = Jaromír Strejček, PŠ = Petr Štourač.

PŘEHLED ZJIŠTĚNÝCH DRUHŮ

Scydmaeninae
Cephenniini

Cephennium* (*Cephennium*) *carnicum Reitter, 1882 – Ďáblice (5852), PP Ládví, 31.III.1991, 1 ex., prosev listí a mechu v mokřině, PŠ leg., det. et coll.; Ďáblice, Ďáblický háj (5852), 30.I.1993, 1 ex., prosev listí u pat listnáčů, PŠ leg., det. et coll.; PR Roztocký háj, Velký háj (5852), 9.XI.2003, 5 ex.; 6.XI.2004, 1 ex., prosev hrabanky, AŠ leg., det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 10.X.2008, 1 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; Újezd u Průhonic, údolí Botiče (5953), 16.IV.2006, 1 ex.; 19.IV.2006, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Košíře, Cibulka (5952), 18.IX.2005, 1 ex.; 19.IX.2005, 2 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Lochkov, Radotínské údolí (6051), 2 ex., 15.VII.2011, severní svah nad potokem, P. Kresl leg., AŠ det. et coll.

Hojný druh listnatých a smíšených lesů.

Eutheiini

Eutheia linearis Mulsant et Rey, 1861 – Ďáblice, Ďáblický háj (5852), 5.VII.1996, 1 ex., pod kůrou starého polena břízy (*Betula* sp.), PŠ leg., det. et coll., A. Šíma revid.

Velmi vzácný a jednotlivě nalézaný druh. Vávra et al. (2017) uvádějí druh v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky jako téměř ohrožený (NT).

Eutheia scydmaenoides orientalis Franz, 1971 – Dolní Chabry (5852), 4.IV.1998, 1 ♂, prosev u malého rybníku na SZ okraji městské části, PŠ leg., det. et coll., A. Šíma revid.; Dolní Chabry (5852), 28.IX.2006, 1 ♂, v trouchu vrby (*Salix* sp.) poblíž čističky odpadních vod za konečnou zastávkou městského autobusu, A. Štouračová lgt., PŠ det. et coll., A. Šíma revid.

Nejhojněší zástupce rodu, ale přesto vzácně a obvykle jednotlivě nalézaný druh. Sbírán v pestré škále biotopů od zachovaých listnatých lesů, přes louky až po komposty.

Euthiconus conicicollis (Fairmaire, 1855) – Troja, Císařský ostrov (5852), 13.II.1993, 4 ex. v trouchu jírovce (*Aesculus* sp.) a 1 ex. v trouchu při patě topolu (*Populus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; 20.II.1993, 1 ex., v trouchu jírovce (*Aesculus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; 28.II.1993, 1 ex., v trouchu topolu (*Populus* sp.) mezi zimujícími mravenci *Lasius fuliginosus* (Latreille, 1798), PŠ leg., det. et coll.; 26.XI.1993, 1 ex., v trouchu vrby (*Salix* sp.), PŠ leg., det. et coll.; 20.I.1996, 1 ex., v trouchu jírovce (*Aesculus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Stromovka (5852), 5.VIII.2013, 2 ex., v trouchu starého pařezu listnáče, A. & P. Štouračovi leg., PŠ det. et coll.; Žižkov, Starý židovský hřbitov na Olšanech (5952), 31.III.1992, 1 ex., prosev dutých stromů a shnilého dřeva, JS leg., AŠ det. et coll.

Vzácnější druh zachovalých přírodně bohatých listnatých a smíšených lesů, starých parků a obor. Myrmekofil nalézaný u mravence *Lasius brunneus* (Kejval & Sladký 2018).

Cyrtoscydmini

Euconnus* (*Cladoconnus*) *denticornis (P. W. J. Müller et Kunze, 1822) – Klánovice (5854), 24.V.2003, 1 ex., prosev u potůčku, PŠ leg., det. et coll.; Klánovice (5954), 6.II.2000, 1 ex.,

prosev trouchu dubového torza (*Quercus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les (východní část) (5954), 22.X.2006, 1 ex., prosev mechů v proláklině u železniční trati, PŠ leg., det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les, Štamberk (5954), 14.X.2006, JS leg., AŠ det. et coll.; Divoká Šárka, údolí Šáreckého potoka (5951), 15.V.2010, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Široce rozšířený, ale spíše jednotlivě nalézaný druh vlhčích biotopů. Sběr prosevem, smykem vegetace za soumraku nebo na světlo.

Euconnus* (*Euconnus*) *fimetarius (Chaudoir, 1845) – Čimice (5852), 5.II.1994, 1 ex., prosev kompostu u chatové osady v Drahanské rokli, PŠ leg., det. et coll.

Druh žijící v kompostech a hnoji. Nalézán vzácně.

Euconnus* (*Euconnus*) *hirticollis (Illiger, 1798) – Troja (5852), 10.II.1990, 1 ex., prosev trouchu topolů (*Populus* sp.) a listí u pat stromů u Vltavy pod ZOO Praha, PŠ leg., det. et coll.; Hostavice PR, V pískovně (5953), 30.XI.2003, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Hostivař, meandry Botiče, vrbovna pod Toulcovým dvorem (5953), 7.X.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les – východní část (5854), 10.VIII.1991, 3 ex., na bahně tůňky za hájovnou Štamberk, PŠ leg., det. et coll.; Komořany, PP Komořanské a modřanské tůně (6052), 23.III.2011, 2 ex., pobřeží Vltavy JS leg., AŠ det. et coll.

Obecný druh velmi vlhkých zastíněných stanovišť. Typickým biotopem jsou mokřadní olšiny a lužní lesy.

Euconnus* (*Euconnus*) *rutilipennis (P. W. J. Müller et Kunze, 1822) – Háje, PP Milíčovský les a rybníky (5953), 22.X.2004, 1 ex.; 8.I.2005, 1 ex.; 22.X.2005, 5 ex.; 29.X.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Hostavice, PR V pískovně (5953), 30.XI.2003, 8 ex; 27.IX.2004, 1 ex.; 23.X.2004, 6 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, Blatov (5953), 15.I.2006, 10 ex.; 20.X.2006, 1 ex.; 13.VII.2007, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les, Štamberk (5953), 6.XII.2006, 1 ex.; 16.III.2007, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les, na bahně tůňky za hájovnou Štamberk (5854), 10.VIII.1991, 1 ex.; 14.X.1995, 1 ex, PŠ leg., det. et coll.; Dolní Počernice (5953), 26.III.2012, 1 ex., prosev u tůně při železniční trati, A. & P. Štouračovi leg., PŠ det. et coll.

Relativně hojný druh žijící v močálech, mokřadních olšinách, rašeliništích a na březích rybníků.

Euconnus* (*Napochus*) *pragensis pragensis (Machulka, 1923) – Troja, Císařský ostrov (5852), 21.I.1995, 1 ex., prosev trouchu vrby (*Salix* sp.) osídlené mravencem *Lasius fuliginosus* (Latreille, 1798), PŠ leg., det. et coll.; 18.III.1995, 1 ex., u *Lasius fuliginosus* v trouchu topolu (*Populus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Stromovka (5852), 4.XI.2011, 1 ex., v trouchu při patě dubu (*Quercus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Košíře, Cibulka (5952), 10.IV.2005, 1 ex.; 29.IV.2005, 3 ex.; 16.V.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Benice, údolí Pitkovického potoka mezi Benicemi a Pitkovicemi (5953), 13.VII.2008, 2 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 30.VIII.2004, 1 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.

Relativně hojný druh nalézaný ve společnosti mravenců *Lasius brunneus* (Latreille, 1798) a *L. fuliginosus*.

Euconnus* (*Tetramelus*) *pubicollis (P. W. J. Müller et Kunze, 1822) – Stromovka (5852), 20.VII.2009, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Suchdol, PR Roztocký háj – Tiché údolí, Velký háj

(5952), 9.XI.2003, 1 ex.; 6.XI.2004, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Klánovice, PP Prameniště Blatovského potoka (5854), 23.IV.2013, 1 ex., prosev, A. & P. Štouračovi leg., PŠ det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 3.IX.2008, 3 ex., AŠ leg., det. et coll.; Újezd u Průhonic, údolí Botiče (5953), 10.II.2008, 1 ex.; 19.VII.2008, 2 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Obecný lesní druh žijící v hrabance a mechu. Preferuje vlhčí biotopy.

Microscydmus minimus Chaudoir, 1845 – Čimice (5852), 18.I.1992, 1 ex., PŠ leg. et coll., A. Šíma det.; Satalice (5853), 2.XI.1991, PŠ leg. et coll., A. Šíma det.

Široce rozšířený druh listnatých a smíšených lesů nižších a středních poloh žijící v tlejícím dřevě, pod kůrou, v dutinách apod. Výskyt v Čechách zřejmě omylem neuvádí Rous (1993).

Microscydmus nanus (Schaum, 1844) – Čimice, Drahanská rokle (5852), 18.I.1992, 1 ex., 28.VIII.1993, 1 ex., oba v trouchu vrby (*Salix* sp.), PŠ leg., det. et coll., AŠ revid.; Satalice, PP Bažantnice v Satalicích (5853), 2.XI.1991, 1 ex., v trouchu buku (*Fagus sylvatica*), PŠ leg., det. et coll.

Druh listnatých a smíšených lesů žijící v mrtvém dřevě.

Neuraphes* (*Neuraphes*) *angulatus (P. W. J. Müller et Kunze, 1822) – Čimice (5852), 16.IV.1995, 2 ex., u paty vrby (*Salix* sp.) mezi *Lasius fuliginosus,* PŠ leg., det. et coll.; Ďáblice, Ďáblický háj (5852), 1.III.2014, 1 ex., v trouchu zaplísněného pařezu habru (*Carpinus* sp.), A. & P. Štouračovi leg, PŠ det. et coll.; Xaverov, PP Xaverovský háj (5853), 2.XI.1996, 1 ex., v trouchu starých pařezů, PŠ leg., det. et coll.; Suchdol, PR Roztocký háj – Tiché údolí, Velký háj (5852), 16.IV.2006, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les (5854), 6.III.2013, 1 ex., prosev v bažině u železniční trati za hájovnou Štamberk, PŠ leg., det. et coll.; Divoká Šárka (5951), 17.IV.2003, 1 ex., P. Kresl leg., AŠ det. et coll.; Modřany, PP Modřanská rokle (5952), 7.IV.2006, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Hostavice, PR V pískovně (5953), 31.III.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Dubeč, PP Lítožnice (5953), 4.I.2007, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Háje, PP Milíčovský les a rybníky (5953), 10.I.2005, 1 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; 27.VIII.2011, 1 ex., JS leg. AŠ det. et coll.; Újezd z Průhonic, niva Botiče (5953), 16.IV.2006, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Xaverov, PP Xaverovský háj (5953), 14.VI.2004, 2 ex.; 21.IX.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Hojný druh indiferentní k zastínění a vlhkosti. Nejčastěji ovšem nalézán v různých typech vlhkých lesů. Sběr prosevem, smykem vegetace za soumraku a nebo na světlo.

Neuraphes* (*Neuraphes*) *carinatus (Mulsant et Rey, 1861) – Ďáblice, PP Ládví (5852), 19.I.1991, 1 ex., prosev listí a mechu v mokřině, PŠ leg., det. et coll.; Čimice, Drahanská rokle (5852), 4.II.1995, 1 ex., v trouchu vrby (*Salix* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Háje, PP Milíčovský les a rybníky (5953), 14.IV.2001, 1 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, nedaleko Šestajovic (5953), 5.I.1982, 2 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Cyrilov (5953), IX.2007, 1 ex., JS leg. AŠ det. et coll.

Široce rozšířený druh spíše zachovalejších lesů. Preferuje zastíněná vlhčí stanoviště s vysokou vrstvou hrabanky.

Neuraphes* (*Neuraphes*) *elongatulus (P. W. J. Müllet et Kunze, 1822) – Ďáblice, Ďáblický háj (5852), 3.IX.1994, 1 ex., v trouchu dubového pařezu (*Quercus* sp.), PŠ leg., det. et coll.;

Klánovice, PR Klánovický les (5854), 6.III.2013, 3 ex., prosev v bažině u železniční trati za hájovnou Štamberk, PŠ leg., det. et coll..; Vokovice, Divoká Šárka, Čertův mlýn (5951), 30.XI.2003, 3 ex., AŠ leg., det. et coll.; Divoká Šárka, údolí Šáreckého potoka (5951), 13.XII.2009, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Košíře, Cibulka (5952), 19.IX.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Libuš, PP Modřanská rokle (5952), 30.III.2006, 3 ex.; 10.XI.2006, 2 ex.; 16.X.2009, 2 ex.; 20.VIII.2011, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Krč, asi 600 m jiho-jihovýchodně od autobusové zastávky Michelský les (5952), 6.IV.2006, 1 ex., M. Fikáček leg., AŠ det. et coll.; Benice (5953), 17.I.2008, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll., Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 30.VIII.2004, DČ leg., AŠ det. et coll.; 3.IX.2008, 3 ex., AŠ leg., det. et coll.; Újezd u Průhonic, niva Botiče (5953), 19.IV.2006, 2 ex.; 23.XI.2006, 1 ex.; 21.I.2008, 1 ex.; 10.II.2008, 1 ex.; 9.IV.2008, 2 ex., 2.VI.2005, 1 ex.; 5.VII.2008, 1 ex., vše JS leg., AŠ det. et coll.; PP Xaverovský háj (5953), 2.VI.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Radotín, PR Slavičí údolí (6052), 14.X.2002, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Zbraslav, PP Krňák, směrem k Lipencům (6052), 23.X.2011, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Obecný druh listnatých a smíšených lesů, mokřadů a vlhkých luk.

Scydmoraphes helvolus (Schaum, 1844) – Čimice, Drahanská rokle (5852), 18.II.1992, 1 ex., v trouchu vrby (*Salix* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Troja (5852), 13.I.1996, 2 ex., prosev listí u pat stromů u potoka Haltýř, PŠ leg., det. et coll.

Vzácný a jednotlivě nalézaný druh sbíraný prosevem u pat starých stromů.

Scydmoraphes minutus (Chaudoir, 1845) – Troja (5852), 19.IX.2010, 1 ex., v trouchu dubu (*Quercus* sp.) poblíž prameniště potoka Haltýř, A. Štouračová leg., PŠ det. et coll.; Dolní Počernice (5953), 8.IV.2000, 1 ex., prosev u paty dubu (*Quercus* sp.) osídleném mravencem *Lasius brunneus,* PŠ leg., det. et coll., Satalice, PP Bažantnice v Satalicích (5853), 3.V.2012, 2 ex., AŠ leg., det. et coll.

Vzácnější druh žijící pod kůrou a v tlejícím dřevě u mravence *Lasius brunneus*.

Stenichnus* (*Stenichnus*) *bicolor (Denny, 1825) – Vysočany, park Flajšnerka (5852), 20.X.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, nedaleko Šestajovic (5853), 5.I.1982, 5 ex., prosev mraveniště *Formica* sp., JS leg. et det., AŠ coll.; Klánovice (5854), 14.X.1995, 1 ex., v mraveništi *Formica* sp., PŠ leg., det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les – západní část (5854), 8.III.1997, 1 ex., v trouchu olše (*Alnus* sp.) u lesního rybníčka, PŠ leg., det. et coll.

Vzácnější druh spíše sušších světlejších lesů často sbíraný v zimních měsících v mraveništích *Formica* sp. či jejich nejbližším okolí, ovšem bez vazby na mravence.

Stenichnus* (*Stenichnus*) *collaris collaris (P. W. J. Müller et Kunze, 1822) – Stromovka (5852), 10.IX.2010, 1 ex., prosev u paty mrtvého buku (*Fagus* sp.), AŠ leg., det. et coll.; Suchdol, PR Roztocký háj – Tiché údolí, Velký háj (5852), 6.XI.2004, 2 ex., AŠ leg., det. et coll.; Divoká Šárka, Želivka (5951), 28.II.2009, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Ďáblice, PP Ládví (5852), 28.I.1995, 1 ex., prosev v mokřině, PŠ leg., det. et coll.; Čimice, Drahanská rokle (5852), 15.I.1994, 1 ex., prosev listí a mechu u paty vrby (*Salix* sp.) v bažině, PŠ leg., det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les (5854), 11.IV.1992, 1 ex., prosev u mokřiny za hájovnou Štamberk, PŠ leg., det. et coll.; Divoká Šárka, Nebušický háj (5951), 28.III.2009, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Divoká Šárka, údolí Šáreckého potoka (5951), 28.II.2009, 1 ex., JS leg.,

AŠ det. et coll.; Horní Kunratice, Kunratický les (5952), 17.VIII.2008, 1 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; Horní Kunratice, PR Údolí Kunratického potoka (5952), 13.VII.2009, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Libuš, PP Modřanská rokle (5952), 7.IV.2006, 1 ex.; 9.VI.2006, 1 ex; 27.X.2006, 1 ex.; 11.II.2007, 1 ex., vše JS leg. AŠ det. et coll.; Újezd u Průhonic, rybník Sukov (5952), 13.I.2011, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Háje, PP Milíčovský les a rybníky, rybník Homolka (5953), JS leg., AŠ det. et coll.; Háje, PP Milíčovský lest a rybníky (5953), 10.III.2002, 1 ex.; 10.I.2005, 4 ex.; 7.XI.2008, 1 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; 8.I.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, Klánovický les – Blatov (5953), 20.X.2006, 1 ex.; 23.VI.2011, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, Klánovický les – Štamberk (5954), 11.X.2003, 1 ex.; 4.XI.2004, 2 ex.; 14.X.2006, 1 ex.; 4.XI.2004, 2 ex., vše JS leg., AŠ det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 3.IX.2008, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Újezd u Průhonic, niva Botiče (5953), 3.VIII.2008, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.;. Xaverov, PP Xaverovský háj (5953), 14.VI.2004, 1 ex.; 2.VI.2005, 1 ex., vše JS leg., AŠ det. et. coll.; Točná, PR Šance (6052), 26.IX.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Obecný lesní druh žijící v hrabance.

Stenichnus* (*Stenichnus*) *godarti (Latreille, 1806) – Ďáblice (5852), 14.V.2006, 1 ex., v trouchu dubu (*Quercus* sp.) osídleném mravencem *Lasius brunneus* na J okraji Ďáblického háje, PŠ leg., det. et coll.; Suchdol, PR Roztocký háj – Tiché údolí, Velký háj (5852), 9.XI.2003, 2 ex.; 16.IV.2006, 3 ex., vše AŠ leg., det. et coll.; Satalice, PP Bažantnice v Satalicích (5853), 17.VIII.2011, 1 ex.; 14.VI.2012, 1 ex., vše JS leg., AŠ det. et coll.; 3.V.2012, 2 ex., AŠ leg., det. et coll.; Vinoř, PR Vinořský park (5853), 11.IX.2004, 1 ex., pod kůrou dubu (*Quercus* sp.), A. Štouračová leg., PŠ det. et coll.; 9.XI.2003, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Horní Kunratice, Kunratický les (5952), 17.VIII.2008, 8 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; 13.VIII.2011, JS leg., AŠ det. et coll.; Krč, Michelský les (5952), 6.IX.2003, AŠ leg., det. et coll.; Dolní Počernice, park (5953), 3.VII.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Hostavice, PR V pískovně (5953), 30.XI.2003, 1 ex.; 3.II.2004, 1 ex.; 31.III.2004, 1 ex., vše JS leg., AŠ det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 30.VIII.2004, 2 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; Uhříněves, Podleský rybník (5953), 30.XI.2006, 1 ex., JS leg. AŠ det. et coll.; Xaverov, PP Xaverovský háj (5953), JS leg., AŠ det. et coll.; Libuš, PP Modřanská rokle (6052), 6.IV.2006, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Závist, Sluneční stráň (6052), 27.II.2006, 2 ex., AŠ leg. det. et coll.

Obecný druh listnatých a smíšených lesů, kde žije u pat starých stromů, pod kůrou a v tlejícím dřevě.

Stenichnus* (*Stenichnus*) *pelliceus Holdhaus, 1908 – Hlubočepy, Dívčí hrady (5952), 2.I.1994, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Vzácný druh suchých stepních a lesostepních stanovišť. Zde pod kameny, suchou travou a v drnech. Vávra et al. (2017) uvádějí druh v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky jako téměř ohrožený (NT).

Stenichnus* (*Stenichnus*) *scutellaris (P. W. J. Müller et Kunze, 1822) – Kobylisy, Čimický háj (5852), 2.I.1994, 1 ex., v trouchu pařezů listnáčů, PŠ leg., det. et coll.; Trója (5852), 2.–7. IV.1980, 1 ex., J. Soustružník leg., AŠ det. et coll.; Trója, PP Trojská (5852), 2.III.1992, JS leg., AŠ det. et coll.; Vysočany, park Flajšnerka (5852), 20.X.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et

coll.; Vinoř, PR Vinořský park (5853), 5.III.2003, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Xaverov, PP Xaverovský háj (5953), 1.IV.2004, 1 ex.; 14.VI.2004, 1 ex.; 21.VII.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice (5854), 2.VII.1995, 1 ex., v trouchu dubového pařezu (*Quercus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Nusle, park Folimanka (5952), 8.IV.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Dolní Počernice, PP Počernický rybník (5953), 11.IV.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Dubeč rybník v Dubči (5953), 14.X.2012, 2 ex., JS leg. AŠ det. et coll.; Dubeč, PP Lítožnice (5953), 22.XII.2006, 2 ex.; 4.I.2007, 4 ex., vše JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, Klánovický les – Blatov (5953), 15.I.2006, 2 ex.; 12.VII.2009, 2 ex., vše JS leg. AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Cyrilov (5953), 10.IX.2004, 2 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les – Štamberk (5954), 4.XI.2003, 2 ex.; 16.III.2007, 1 ex.; 25.X.2010, 1 ex., vše JS leg., AŠ det. et coll.; Klánovice, PR Klánovický les – Vidrholec (5954), 8.VI.2011, 1 ex.; 7.VI.2012, 1 ex.; 17.VI.2012, 1 ex.,vše JS leg., AŠ det. et coll.; Háje, PP Milíčovský les a rybníky (5953), 18.VI.2004, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Uhříněves, Podleský rybník (5953), 30.XI.2006, JS leg., AŠ det. et coll.; Újezd u Průhonic, rybník u mlýna (5953), JS leg., AŠ det. et coll.; Radotín, PR Slavičí údolí (6052) 14.X.2002, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Obecný druh žijící v opadance. Indiferentní k zastínění a vlhkosti.

Scydmaenini

Scydmaenus* (*Cholerus*) *hellwigii (Herbst, 1792) – Klánovice, PR Klánovický les (5954), 3.IV.2012, 1 ex., v trouchu dubu (*Quercus* sp.) poblíž hájovny, A. & P. Štouračovi leg., PŠ det. et coll.

Druh zachovalejších starších listnatých a smíšených lesů, parků, alejí a obor. Žije ve společnosti mravence *Lasius brunneus* pod kůrou, u pat stromů, v dutinách a trouchu. V Praze méně běžný než příbuzný *Scydmaenus perrisi* (Reitter, 1879), se kterým často žije společně.

Scydmaenus* (*Cholerus*) *perrisi (Reitter, 1879) – Ďáblice, Ďáblický háj, jižní okraj lesa (5852), 18.VII.2004, 1 ex., v trouchu dubu (*Quercus* sp.) osídleném mravencem *Lasius brunneus* (Latreille, 1798), PŠ leg., det. et coll.; Stromovka (5852), 27.IX.2003, 5 ex., v dutině pokáceného topolu (*Populus* sp.); 24.X.2003, 5 ex., v dutině pokáceného topolu (*Populus* sp.); 6.VII.2011, 4 ex., prosev u paty mrtvého buku (*Fagus sylvatica*), AŠ leg., det. et coll.; 2.X.2010, 1 ex., v trouchu při patě suchého buku (*Fagus sylvatica*), PŠ leg., det. et coll..; Suchdol , PR Roztocký háj – Tiché údolí, Velký háj (5852), 16.IV.2006, 8 ex., AŠ leg., det. et coll.; Satalice, PP Bažantnice v Satalicích (5853), 14.X.2012, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; PP Údolí Kunratického potoka (5952), 13.VII.2009, 2 ex., AŠ leg., det. et coll.; Hostivař, vrbovna pod Toulcovým dvorem (5953), 27.IV.2006, 8 ex., AŠ leg., det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 30.VIII.2004, 7 ex.; 10.IX.2005, 1 ex.; 10.X.2008, 3 ex., DČ leg., AŠ det. et coll.; 3.IX.2008, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Újezd u Průhonic, niva Botiče (5953), 17.V.2008, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Druh zachovalejších starších listnatých a smíšených lesů, parků, alejí a obor. Žije ve společnosti mravence *Lasius brunneus* pod kůrou, u pat stromů, v dutinách a trouchu.

Scydmaenus* (*Parallomicrus*) *rufus P. W. J. Müller et Kunze, 1822 – Troja, Císařský ostrov (5852), 9.I.1993, 2 ex., v trouchu starého topolu (*Populus* sp.), PŠ leg., det. et coll.; Stromovka (5852), 25.XII.2012, 1 ex., prosev trouchu v dutině dubového torza (*Quercus* sp.),

A. Štouračová leg., PŠ det. et coll.; 12.X.2003, 3 ex.; 24.X.2003, 3 ex.; 20.VII.2009, 5 ex.; 5.VII.2010, 1 ex., mezi 22. a 23. hodinou na kmeni mrtvého javoru (*Acer* sp.); 6.VII.2011, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Satalice, PP Bažantnice v Satalicích (5853), 3.V.2012, 2 ex., AŠ leg., det. et coll.; Smíchov, Drtinova 1a, Stanice přírodovědců (5952), 10.VII.2009, 24 ex., prosev kompostu a hnoje, AŠ leg., det. et coll.; Hostivař, vrbovna pod Toulcovým dvorem (5953), 27.IV.2006, 1 ex., AŠ leg., det. et coll.; Uhříněves, PP Obora v Uhříněvsi (5953), 30.VIII.2004, 1 ex., AŠ leg., det et coll.

Hojný druh nalézaný pod kůrou, v dutinách, u pat stromů a v mrtvém dřevě, příležitostně i v jiném tlejícím organickém materiálu. Často ve společnosti mravence *Lasius brunneus*, ale jeho přítomnost není bezpodmínečně nutná.

Scydmaenus* (*Scydmaenus*) *tarsatus P. W. J. Müller et Kunze, 1822 – Divoká Šárka (5852), 2.V.2003, B. Zbuzek leg. et coll., AŠ det.; Troja (5852), 18.II.1989, 1 ex., pod kupkou suché trávy na úpatí stepi nad kaplí Sv. Kláry; Troja, Císařský ostrov (5852), 20.XI.1993, 1 ex., prosev sena u stájí, PŠ leg., det. et coll.; Kobylisy (5852), 19.III.1994, 1 ex., prosev starého sena u pole za konečnou tramvají (Vozovna Kobylisy), PŠ leg., det. et coll..; Břevnov (5952), 17.III.1977, 1 ex., V. Hervert leg., AŠ det., B. Zbuzek coll.; Košíře, Cibulka (5952), 19.IX.2005, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.; Smíchov, Drtinova 1a, Stanice přírodovědců (5952), 10.VII.2009, 2 ex., prosev kompostu a hnoje, AŠ leg., det. et coll.; Hostivař, meandry Botiče (5953), 20.XII.2007, 1 ex., JS leg., AŠ det. et coll.

Hojný druh žijící v kompostech, hnoji, tlející posekané trávě, zahradním odpadu apod.

SOUHRN

V příspěvku je uvedeno 26 druhů podčeledi Scydmaeninae z území hlavního města Prahy. Z faunistického hlediska lze za významné považovat především druhy *Eutheia linearis* Mulsant et Rey, 1861, *Eutheia scydmaenoides orientalis* Franz, 1971, *Euthiconus conicicollis* (Fairmaire, 1855) a *Stenichnus pelliceus* Holdhaus, 1908. Všechny tyto druhy bývají nalézány pouze na zachovalých stanovištích.

PODĚKOVÁNÍ. Děkujeme touto cestou kolegům † Jaromíru Strejčkovi a Danielu Čáhovi (Praha) za poskytnutí sbírkového materiálu. Dále děkujeme Jiřímu Ch. Vávrovi (Ostrava) za možnost revize sbírkového materiálu Petra Štourače a rovněž Janu Růžičkovi (Praha) a Peteru Hlaváčovi (Praha) za podnětné připomínky k rukopisu.

LITERATURA

BOHÁČ J. & MATĚJÍČEK J. 2003: *Katalog brouků (Coleoptera) Prahy. Svazek 4. Drabčíkovití – Staphylinidae.* (*Catalogue of the beetles (Coleoptera) of Prague. Volume 4. Staphylinidae*). J. Boháč, Praha, 256 pp. (in Czech, English summary).

GREBENNIKOV V. V. & NEWTON A. F. 2009: Good-bye Scydmaenidae, or why the ant-like stone beetles should become megadiverse Staphylinidae sensu latissimo (Coleoptera). *European Journal of Entomology* **106**: 275–301.

KEJVAL Z. & SLADKÝ P. 2018: Faunistické zprávy ze západních Čech – 11. Coleoptera, Staphylinidae, Tenebrionidae. (Faunistic records from western Bohemia – 11. Coleoptera, Staphylinidae, Tenebrionidae). *Západočeské Entomologické Listy* **9**: 4–6 (in Czech, English title).

NĚMEC J. & LOŽEK V. (eds) 1997: *Chráněná území ČR 2: Praha*. [*Protected areas of the Czech Republic, volume 2: Prague*]. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 154 pp. (in Czech).

ROUS R. 1993: Pselaphidae. Pp. 62–64. In JELÍNEK J. (ed.): Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Folia Heyrovskyana* **Supplementum 1**: 3−172 (in English and Czech).

SCHÜLKE M. & SMETANA A. 2015: Family Staphylinidae Latreille, 1802. Pp. 304–1134. In: LÖBL I. & LÖBL D. (eds): *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volumes 2/1, 2/2. Hydrophiloidea – Staphylinoidea. Revised and Updated Edition*. Brill, Leiden & Boston, xxvi + 1702 pp.

ŠTOURAČ P. 2006: Drabčíkovití (Coleoptera: Staphylinidae) severní části Prahy. (Staphyliniden (Coleoptera: Staphylinidae) des Nordteiles von Prag). *Klapalekiana* **42**: 133–165 (in Czech, German abstract).

ŠTOURAČ P. 2012: Druhý příspěvek k poznání drabčíkovitých Prahy (Coleoptera: Staphylinidae). (Zweiter Beitrag zur Kenntnis der Staphyliniden von Prag (Coleoptera: Staphylinidae)). *Klapalekiana* **48**: 261–268 (in Czech, German abstract).

VÁVRA J. Ch., JANÁK J. & ŠÍMA A. 2017: Staphylinidae (drabčíkovití). Pp. 421–442. In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT J. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – bezobratlí. (Red list of threatened species of the Czech Republic – invertebrates). *Příroda* **36**: 1–612.

SUMMARY

This contribution reports a total of 26 species of ant-like stone beetles from Prague. The following taxa are recognized as valuable bioindicators: *Eutheia linearis* Mulsant et Rey, 1861, *Eutheia scydmaenoides orientalis* Franz, 1971*, Euthiconus conicicollis* (Fairmaire, 1855) and *Stenichnus* (*Stenichus*) *pelliceus* Holdhaus, 1908. All these species occur only in well-preserved habitats.